

Kudospalat ja ruumiinavausnäytteet virologisiin tutkimuksiin

Näytteenotto

Kudos- ja koepaloja sekä ruumiinavauksen yhteydessä otettuja näytteitä voidaan käyttää virus- ja muiden mikrobitautilien diagnostiikkaan tähtäävissä tutkimuksissa. Kyseeseen tulevat virusantigeeni-osoitus-, nukleiinihapon osoitus- ja virusviljelymenetelmät.

Nukleiinihapon osoittamiseen ja virusviljelyyn lähetettävien näytteiden kontaminoituminen näytteen ulkopuolisella materiaalilla tulee estää. Tästä huolehditaan aseptisen näytteenoton lisäksi myös käyttämällä tehdaspuhtaita kertakäyttöisiä näyteastioita ja huolehtimalla siitä, että näyte sijoitetaan ilman välivaiheita lopulliseen näyteastiaansa.

Näyteastia ja näytemäärä

Näytteeksi lähetetään muutaman mm³:n pala kierrekorkillisessa muoviputkessa joko viruskuljetusputkessa tai pienessä määrässä steriiliä fysiologista keittosuolaliuosta. Näytteen voi toimittaa myös steriiliin fysiologiseen keittosuolaan kostutetussa sideharsotaitoksessa, joka on suljettu tehdaspuhtaan kierrekorkilliseen muoviseen näyteastiaan.

Nukleiinihappotutkimuksiin tuorenäytteet soveltuvat parhaiten. Poikkeustapauksissa voidaan käyttää myös formaliinifikoituja näytteitä; tällöin kuitenkin tutkimuksen herkkyys on heikompi.

Näytteen lähetys ja säilytys

Näyte lähetetään tutkivaan laboratorioon mieluiten välittömästi, mutta näytettä voidaan säilyttää 1-3 vrk jääkaappilämpötilassa ennen lähettämistä. Pidempää säilytystä varten näyte tulee pakastaa vähintään -20 (±2) °C:een, jolloin näyte on myös lähetettävä pakastettuna (virusviljelyyn tarkoitettua näytettä ei kuitenkaan tule pakastaa). Näytteet lähetetään tavallisena postikuljetuksena diagnostisiin näytteisiin sovellettavan ohjeen mukaan.

Ns. infektiöhälytystilanteisiin (esim. MERS-infektioepäily, verenvuotokuumeet) liittyvässä virusdiagnostiikassa edellytetään yhteydenottoa tutkivaan laboratorioon etukäteen puhelimitse. Em. tilanteissa noudatetaan infektiotaarallisten näytteiden pakkaus- ja kuljetusohjeita.